

А. Мойсієнко «Жовтень
жовті жолуді». І. Павлюк
«Дівчинка».

Поєднання в поезіях *глибинної*
історичності бачення світу із
відчуттям сучасної присутності в
ньому

**Анатолій Кирилович
Мойсієнко** (нар. 9 липня 1948,
с. Бурівка, Чернігівщина) —
український поет, мовознавець і
перекладач.

Доктор філологічних наук,
професор, завідувач кафедри
сучасної української мови
Інституту філології Київського
національного університету
імені Тараса Шевченка.

*Член Національної спілки
письменників України (1988), один
із засновників гурту поетів-
паліндромістів «Геракліт» (1991).*

Жовтень жовті жолуді...

Анатолій Мойсієнко

Жовтень жовті жолуді
На базар несе,
Пише осінь охрою
Золоте есе.
Листопадом, бабиним літом
Набиває вітер
золотий кисет,
злотом люльку креше,

золоті пожежі
попасом пасе.
Сонце — обережне —
Золотими клешнями —
В золоту Родощ
Золотим пожежником
Походжає дощ.

Словникова робота

О́хра — природний пігмент, від світло-жовтого до коричнево-жовтого й темно-жовтого кольору.

Есе — це письмовий твір, що має вільний характер та містить індивідуальний погляд на тему із аргументацією власної точки зору.

Бабине літо — період теплої та сухої погоди восени.

Кисет, люлька — предмети для паління.

Креше - добуває вогонь.

Попасом — (прислівник) - обабіч дороги, ближче і далі від неї.

Родощі - назва села у письменника В. Кезлі «Синій вітер з Родощі».

Бесіда

1. Які емоції найчастіше навіює осінній пейзаж? Яке враження справила на вас поезія «Жовтень жовті жолуді...»?
2. У якому кольорі ви «побачили» вірш А. Мойсієнка «Жовтень жовті жолуді...»? Чи буває насправді такою осінь? Чи, може, це художнє перебільшення?
3. Доведіть або спростуйте тезу: «Поезія А. Мойсієнка «Жовтень жовті жолуді...» — зразок пейзажної лірики».

Літературний паспорт твору

Лейтмотив: захоплення казковою суттю осінньої пори.

Жанр: пейзажна лірика.

Художні засоби: Пейзаж Анатолія Мойсієнка – це царица вишуканої поетичної **метафори**, оздобленої витонченим звукописом і відчуттям ритму (осінь пише охрою).

Вражає й форма **персоніфікації** поета (жовтень несе жолуді, осінь пише есе охрою, дощ походжає пожежником).

Ліричний герой здивований, вражений пейзажем, а читач, що й не дивно, сприймає метаморфози так, ніби потрапляє в казку.

Епітет «золотий» автор використовує 7 разів. Майстерно використано **алітерацію** (звуків: с, ш, ж).

Ігор Павлюк

“Дівчинка”

Плаче дівчинка
боса
На бабусин
пори́г.
Розчарована
осінь
Клигає по
дворі.

На душі прохолода.
Навіть півень затих...
— А кого тобі
шкода?
Каже дівчинка:
— Всіх...

- Поділіться першими враженнями від твору. Які емоції переживали, читаючи, слухаючи вірш?
- Які образи впливали на ваш емоційний стан?
- Як ви розумієте вираз «розчарована осінь»? Яка картина постає у вашій уяві?
- Назвіть 3 провідні образи твору (дівчинка, півень, осінь).

Чому восени не тільки в природі, а й на душі відчувається легкий сум, якась приреченість?

Ідейно-художній аналіз вірша “Дівчинка”

- Тема: розповідь про заплакану дівчинку на бабусиному подвір'ї; тлом виступає «розчарована» осінь, що «клигає по дворі», немов немічна людина. Навколо тихо і прохолодно на душі.
- Ідея: автор показує драму, яка вирує в душі маленької дівчинки і про суть якої ми можемо лише здогадуватися з її відповіді: «Всіх». Нам складно знайти однозначне пояснення причини її плачу.
- Основна думка: дитячий плач навіює загальне переживання дисгармонії життя, а проголошене вболівання «за всіх» вказує на недитяче сприйняття світу і змушує замислитись над складністю життя. Врешті, кожна людина має право сумувати за чимось і без видимої причини, а надто дитина.
- Жанр: філософська лірика.
- Художні засоби: персоніфікація: «розчарована» осінь; «клигає» по дворі.

Домашнє завдання

1. Знати про письменників, уміти виразно читати, аналізувати вірші поета, висловлювати свої судження про них.